

ΠΕΛΑΣΓΟΣ ΚΟΡΥΤΣΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ
ΠΑΝΗΠΕΙΡΟΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ

Έτος 27ον—Περίοδος Γ'—Αρ. φύλ. 741 (2141)

ΙΔΡΥΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ. Χ. ΣΚΕΝΔΕΡΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ 11 Σεπτεμβρίου 1934

ΨΕΥΔΗ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Οι «Ταύρες» Λονδίνου και αὐτὰς ἐδημοσίευσαν μακρὰν ἀνταπόκρισιν τοῦ ἐν Ἀλβανίᾳ ἀποσταλέντος ἀνταποκριτοῦ τῶν.

Εἰς τὸν ἀνταποκριτὴν τοῦτον τόσῃ ἐντύπωσιν τοῦ ἔκαμεν ἡ Κορυτσαῖα ὥστε τὴν ὀνόμασεν Μάν-τσεστερ τῆς Ἀλβανίας ἀλλὰ καὶ ἑλληνικὴν ἐπαρχιακὴν πόλιν, προσθέτων συγχρόνως ὅτι ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Σερβία κατέχουν ἤδη τὸ ἥμισυ τῆς Ἀλβανίας.

Θὰ ἐνθυμῶνται οἱ παλαιότεροι ὅτι ἡ μεγαλόσχημος αὕτη ἐφημερίς κατὰ τὴν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐποχὴν, τὴν μαύρην ἐκείνην ἐποχὴν καθ' ἣν ἄϊαντες οἱ ἰσχυροὶ τῆς Γῆς τὰ βέλγη των κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐξηκόντων, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην λέγομεν, ἡ ἐξέχουσαν θεοὶ ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ δημοσιογραφίᾳ κατέχουσα δηθεῖσα ἐφημερίς, εἰς τὰ Βαλκάνια, ἀνταποκριτὴν εἶχεν ὀνομάσει τὸν διάσημον μασέλληνα Μπουτσέραι ἀνταποκριστὴς καὶ ἀνδρα τοῦ ὁποῦν κατὰ τὴν πολυτάραχον ἐκείνην ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐν τῷ Μακεδονικῷ ἰδιῶς ζήτηματι τῶ Ἀυτοκρατορίας ἡ Ρωσικὴ καὶ Ἀυστροουγγρικὴ ἐδίδαν ἐξετάσεις ἀρπακτικῆς πλεονεξίας, ἡστραπτον ἐβρόντων ὑπὲρ τῶν σλαβικῶν ἐπὶ τῆς χώρας τοῦ Φιλίππου δικαίων (!) καταφέρει κατὰ τοῦ ἑλληνισμοῦ καταφερόμενος.

Αἱ ἀνταποκρίσεις καὶ τὰ ὑποδεικνύμενα ὑπὸ τοῦ φανατικοῦ φανατικοῦ τούτου ἀνταποκριτοῦ, ἀπνευστὶ ἀπεροφῶντο ὑπὸ τῶν πολυαριθμῶν ἀναγνωστῶν τοῦ σπουδαίου τούτου φύλλου.

Εἰς τὴν ἐξ Ἀλβανίας ἀνταπόκρισιν δὲ συνάδελφος οὗτος τοῦ παλ. τοῦ Μπουτσέραι, προκειμένου διὰ τὴν Σερβίαν εἶπε μίαν ἀλήθειαν. Διότι ἡ Σερβία κατέχει ὑπὲρ τὸ ἑκατομύριον, συμπαγοῦς μουσουλανικοῦ, Ἀλβανικοῦ πληθυσμοῦ. Προκειμένου διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶπεν ὅτι καὶ αὕτη κατέχει τὸ ἥμισυ (!) τῆς Ἀλβανίας! ἔκτος ἐάν ἐννοεῖ νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν Ἀλβανίαν ὅλα τὰ τμήματα τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἀπειλοῦν τὸ Βιλαέτιον τοῦ Τεπελενλή Ἀλῆ Πασᾶ ἢ τοῖς ἡμέτεροι Ναπάκτου, Τρικάλων καὶ Λεβαδείας χώρα. Ἀλλὰ καὶ ἐάν ἐπὶ τοῦτου ὑπολογίσει ὁ ρηθεὶς ἀνταποκριτὴς, αἱ περιφέρειαι ἐκεῖναι ἦσαν Τουρκικαὶ καὶ οὐχὶ Ἀλβανικαί.

Εάν πάλιν ἐννοεῖ τὸ Ἀλβανόφωνον, ἀλλὰ πάντοτε καὶ ἑλληνόφωνον τμήμα τῆς Τσαμουρτζῆς, τὴν ἀπάντησιν δίδου. αἱ ἑλληνιστικαὶ ἐκεῖ φωναί, «Τοῦρκος εἶσαι ὅτε Μουσταφὰ».—Τοῦρκος εἶμαι (!) μὰ τὴν Παναγίᾳ. Τὸ ὅτι εἶναι τοιοῦτοι ἀπεδείχθη δὴν ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς ἐδήλωσαν ὅτι εἶναι Τούρκοι καὶ θέλουν νὰ μεταναστεύουν εἰς Τουρκίαν. Τοῦτο ἀμέσως θὰ ἐλάμβανεν σάρκα καὶ ὀστά ἐάν δὲν ἐπενέβαινε ἡ Ἀλβανία, ἡ ὁποία διὰ τοῦ Ἰταλικοῦ χημήτος θὰ ἀνεχαίριζε τὴν ἰδέαν ταύτην.

Τὸ ὅτι ἡ Τσαμουρτζῆς δὲν θεωρεῖ ἑαυτὴν Ἀλβανικὴ ἀπόδειξις ὅτι ἐνῶ πολλοὶ οἰκογένειαι μεταναστεύουν εἰς τὴν Τουρκίαν, οὐδεμία ἐστράφη πρὸς τὴν τριώρον ἀπέχουσαν Ἀλβανίαν.

Τοῦναντίον, ἡ ἐπίσημος Ἑλλὰς χειροπόδαρα δεμνὴν παρέδωκεν εἰς τὴν Ἀλβανίαν τὴν Βόρ. Ἡπειρον, κατοικημένην ὑπὸ συμπαγῇ ἑλληνικῶν πληθυσμόν.

Τώρα ἐρωτᾶται ὁ ἀνταποκριτὴς τῆς σπουδαίας ταύτης ἐφημερίδος; Ἡ Ἑλλάς κατέχει ἐδάφη Ἀλβανικά, ἢ ἡ Ἀλβανία Ἑλληνικά, ὁποῦ μάλιστα τὴν εἰς τὸ βρεϊότερον σημεῖον εὐρισκόμενον Ἀλβανόφωνον Κορυτσαῖον, παρομοιάζει καθόλα πρὸς Ἑλληνικὴν Ἐπαρχιακὴν πόλιν;

ΣΕΒΑΣΤΕ ΜΟΥ ΜΑΙΤΡ

Ἐν τῇ εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τοῦ «Πελαγοῦ» δημοσιεύσει περὶ ὧν διατριβῇ μου εἰσεγγέσας τυπογραφικὴν λάθην τὸ ὁποῖον οὐκ εἶχε οὐτε πολὺ σὰς φαστῶγει με δεκά χρόνια.

Εἶπε ἀπὸ τὰ αἰῶνια τυπογραφικὰ λάθη. Ἡ ἀλήθεια ἐν προκειμένῳ τὴν δικαίαν καὶ σέως ἐσπεύσατε δι' ἐπιστολῆς σὰς νὰ μοῦ γνωρίσετε εἶναι ὅτι ἐκάμψατε τὴν 17ην δεκαετηρίδα τοῦ βίου σας καὶ οὐχὶ τὴν 18οὴν.

Ὁ τυπογράφος ὅμως ζηλοτύπως σὰς προσέθεσε καὶ ἄλλα δέκα νὰ σὰς κάμῃ γεροντώτερον !!

Τὸν διαβεβαίω ὅτι καὶ Ζάρο—ἀγὰ ἀν' ἀλήθειαν νὰ σὰς κάμῃ, σετὶ θὰ εἴστε πάντα νέος διότι οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων ποτὲ δὲ γηράσκουν.

Αἱ γεροντικαὶ ρυτίδες καὶ τὰ ὑποβοηθητικὰ δεκανίκια δὲν ἔχουν καμμία σημασία.

Καὶ νὰ θελήσουν νὰ σὰς... γηράσκουν ἢ νὰ σὰς... πεθάνουν—δὲν τὴν περιφρονῶ Ἐγκυκλοπαίδειαν!—δὲν θὰ τὸ κατορθώσουν. Εσὺς θὰ μένετε πάντα νέος, πάντα παραγωγικός.

Μετὰ σεβασμοῦ

ΔΕΚΟΣ Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΒΟΡ. ΗΠΕΙΡΟΥ

Τὸ μόλις πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἀποπερατωθὲν «Λεύκωμα Ἀγωνιστῶν Βορ. Ἡπείρου», ἐγένετο ἀνάρπαστον.

Ἐπεὶ δὲν συμπεριλήφθησαν φυσικὰ πλείστοι ἀγωνισταὶ καὶ ἡ λέξις τῇ ἡμέρᾳ παρ' ὑπάζονται ἄλλοι τῶν ὁποίων αἱ εἰσόνες δὲν ἐδημοσιεύθησαν, γνωρίζομεν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, νὰ ζητήσιν Ἀγγελίας τοῦ ἔργου ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως ἐπιτροπὴν ἢ ὁποία ἐδρεῖ εἰς τὰ γραφεῖα «Πελαγοῦ».

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΟΡΥΦΑΙΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΛΟΓΙΟΥΣ

ΔΗΜΗΤ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

Ὁ «ἐραστὴς τῆς Ἀθήνας» — Ὁ Πολυάσχολος Πρόεδρος τῆς Σινάλας Ἀκαδημίας.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)
Τὰ ὀλίγημα ἐπὶ τῆς οἰκίας Πα-νεπιστημίου πηγαινοέρχονται. Τὰ ἑλαστικά γλύφουν τὴν Ἀθηναϊκὴν ἀσφαλτο με μανία. Κάνει τόση ζέση. Ἡ πρασιὰδα ποῦ εἶναι μπροστὰ ἀπὸ τὴν Ἀκαδημίαν ἔχει γομίσει σκῆνη, χρυσοὶ σκό-

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας ΔΗΜ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ (τοῦ ὁποίου φωτογραφία ἀναδημοσιεύομεν διότι κακῶς ἐξετυπώθη εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον

νη. Ἐνα πρωὶ γλυστροῦμε ἀνάμεσα στὰ περιστάλια τῆς εἰσόδου τῆς Ἀκαδημίας. Εἶναι ὥρα ποῦ ὁ κ. Πρόεδρος ἐργάζεται. Μὰς ἀναγγέλουν καὶ μὰς δέχεται με τὸ κλασσικὸ χαμόγελο στὸ στόμα του. Ὁ πολὺς Ἀθηναῖος γέρον, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐώρτασε τὴν 18οὴν δεκαετηρίδα τοῦ βίου του, ἐργάζεται μόνος του στὸ γραφεῖο τῆς Ἀκαδημίας.

Ἐποβάλλομε τὰ σέβη.
—Κάισε, μάτια μου!! Ἀργή-σες ἔ!

—Ὁχι, κύριε Πρόεδρε, εἶμαι μετ' ὥρα.

Καὶ διαπιστοῦται ὅτι ἡ ὥρα τοῦ κ. Προέδρου πάει κατὰ μίαν μονάδι μπροστὰ.

—Πῶς παραστράτησα ἐσὶ ἐγώ! Εἰργάσθη τὸν ὀρισμένον του χρόνον, ἐννοεῖ ὅμως νὰ πᾶν ὥρ' 12 γὰ νὰ φύγῃ!

Καὶ ὁ συγγραφὴς τοῦ «Ἀναδρομῆς τῆς Ἀττικῆς» εἶναι σὴν διάθεσιν μας.

—Ἦ γινώμην ἔχετε, κύριε Πρόεδρε, διὰ τὸ νεοελληνικὸν διήγημα; Ἡ ἐρώτησή μου τὸν βρῆκε ἀνέτοιμον δὲν ἀργεῖ ὅμως νὰ ἀπλοσθῇ, νὰ κατοχυρωθῇ πρὸς ἀπὸ πολιτικὴν πείρα, νὰ ἀνεβῇ ἐπὶ τὸν ἐπάλξεον τῆς συγχρόνου ἀντιλήψεως τῶν λογοτεχνικῶν ζητημάτων. Σκέπτεται χιτῆναι τὸ λευκὸ μουσάκι του μετὰ γεροντικὰ ἐκεῖ νὰ χέρι, ποῦ προσέφεραν τόσα

καὶ τόσα στὴν Ἑλληνικὴ λογοτεχνία καὶ ἱστοριογραφίαν καὶ μὰς ἀπαντᾷ;

«Ἡ διηγηματογραφικὴ λογοτεχνία ἐκπροσωπεῖται λαμπρὰ διαπλασιάζεται δὲ εἰς τῆς Κοινωνικῆς ἀπολύτως συνθέσεως, λαογραφικῆς, ἱστορικῆς καὶ μυθικῆς.

Παρατηρῶ δὲ ἐνῶ διὰ τῆς κοινωνικῆς ὑποθέσεως διηγήματα μετὰ τῶν ἀναλόγων καὶ ἀπαραιτήτων περιγραφῶν τύπων καὶ ἰδιοτήτων προσώπων γίνεται συγχρὺς καὶ πολὺς λόγος, τῆς λαογραφικῆς συνθέσεως χαρακτηρίζονται λογοτεχνικῆς μὲν ὡς κατατομιτῆς βαθμίδος ἔργα, παραλειπομένου τοῦ ἐννοήτου ὅτι ἐθνικῆς εἶναι ἀνάγκη.

Διὰ τὰ ἐπὶ ἱστορικῆς βάσεως διηγήματα ἔτι ἀπὸ τῶν ἀναφερόμενα εἰς τὰ διαδραματίζονται κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δὲ γίνεται κριτικὸς λόγος, εἴτε διότι ἀπαιτοῦνται ἐφόδια κρίνοντος εἴτε διότι ἀπαρτίζονται εἰς τὰς αἰσθητικὰς ἀντιλήψεις.

Ἡ αὕτη, εὐχὴ ἀκολουθεῖ καὶ τὰ ἱστορικολογογραφικά, τὰ ὁποῖα ὡς ἱστορικά μὲν παραλείπονται, ὡς λαογραφήματα δὲ ὑποτιμῶνται.

Δὲν θὰ ἐκταθῇ εἰς τὸ θέμα τῶν ἱστορικῶν διηγημάτων διὰ τὸν λόγον ὅτι εἰργάσθη εἰς τὸν διαλαδισμόν αὐτόν.

Θὰ διατυπώσω ὅμως παράπονα συννοητικὰ μετὰ ἐκπλήξιν διὰ τὴν ἐκαστοτὴ ἀποσιώπησιν τῶν θαλασσινῶν ἔργων τοῦ Κωνσταντίνου Ράδου καὶ τῶν στεριανῶν τοῦ Χρ. Χρηστοβάσιου τοῦ ὁποῖου ἡ πεποίθησίν μου ἰδρυθεῖσα ἐπὶ πείρας καὶ ἐπὶ μελέτης καὶ συνεχῶς ἐργασίας πολλῶν ἐτῶν, κατατάσσει εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν Ἑλλήνων διηγηματογράφων λογοτεχνῶν.

(Ἐπεται συνέχεια)

Α. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Εἰς τὸ Διεθνὲς Συνέδριον «τῶν ἐπιστημονῶν Γυναικῶν» τὸν ἐπὶ 10-11-12 Σεπτεμβρίου ἐν Βιέννῃ καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύονται τοιαῦτα ἑπτὰ πρώτου Στάθου Μητροπολίτου Κρήτης ὡς ἀντιπροσώπος τῆς Ἑλλάδος μετέβη ἡ δικηγόρος καὶ Πρόεδρος τοῦ «Συνδέσμου Ἑλληνίδων» δνις Τούλα Τζαβάρα, Βοραιοηπειρωτισσα ἐκ Σωτείρας, ἧς ἀντιπροσώπευσε πρὸ μηνὸς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰ διεθνή φεμινιστικὰ συνέδρια Παρισίων.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ «ΠΕΛΑΣΓΟΥ», ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΔΕΟΝ ΝΑ ΑΠΟΤΕΙΝΩΝΤΑΙ ΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ Κ. Κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἀγίου Ὁρους. Ὁ κ. Σωτ. Σμαράς.

Δελφινακίου. Ὁ κ. Ματθ. Βαλκάνης.

Δράμας. Ὁ κ. Γω. Φιλ. Καλογήρου.

Εδέσσης. Ὁ κ. Ν. Δεσποτόπουλος.

Ελασσῶνος. Ὁ κ. Πέτρος Κυριζόπουλος.

Ἡγουμενίτσας. Ὁ Θωμὰς Χατζεβασιλείου, ἱατρός.

Ἡρακλείου (Κρήτης). Ὁ κ. Γω. Κριτσάκης.

Θεσσαλονίκης. Οἱ κ. κ. Γω. Παποβασίλειον (Ρογκάτη 3) καὶ Ἡλ. Τρεζῆς.

Ἰωαννίνων. Ὁ κ. Εὐ. Κολοβός.

Κατερίνης. Ὁ Ἀνδ. Πάρορος.

Κερκύρας. Ὁ Αἰδ. Οἰκονόμος Παπὰ Πέτρος.

Καβάλλας. Ὁ κ. Χρ. Παπαδημητρίου.

Λαρίσης. Ὁ κ. Παντ. Θωμὰ Νάουρας.

Μακεδονίας. Ὁ κ. Θάνας Πάσης.

Μεσσηνίας. Ὁ κ. Ζη. Κασσός.

Ξάνθης. Ὁ κ. Γω. Τσαγγάλης.

Πάργας. Ὁ Ἀντ. Τσάκας.

Φλώρινης. Ὁ κ. Ἀν. Φρόν-τιος.

ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΕΥΝΟΜΟΣΥΝΗΣ

Κύριε Διευθυντά τοῦ «Πελαγοῦ»

Ἐπιστρέφων ἐκ τῆς πατρίδος μου, τὴν 15 Ἀυγούστου ἐ.κ. κίε διερχόμενος διὰ τῆς ἑλλη. οαλβανικῆς φυλάκης, διενθυνόμενοι πρὸς τὰ Ἰωάννενα κατελήφθημεν ἐξαίτης ὑπὸ σφοδρῶτατης θυέλλης, συνεπεία τῆς ὁποίας μετὰ πατάγου καὶ βοῆς κατήρχοντο τὰ ποτάμια, ἀπὸ τὴν διάσημον Νεμέρτσικαν. Εἰς τὴν ἀπελπιστικὴν ἐκείνην κατάστασιν μετὰ τοῦ ἀγῶνις μου εὐρεθεὶς κατάφυγον εἰς τὸ ἑλληνικὸν φυλάκιον Λαυμάδων ὅπου αἱ περιποιήσεις καὶ τὸ ἀλτροῦστικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ ἐνωματάρχου κ. Εὐαγγέλου Μπαφατσάκη, ἦσαν τοιαῦτα ποῦ προκαλοῦν τὴν εὐγνωμοσύνην μου τὴν ὁποίαν ἐξωτερικῶς διὰ τῶν σηλῶν τοῦ πατριώτου καὶ ἀγαπητοῦ «Πελαγοῦ».

Ἀθῆναι 5 Σεπτεμβρίου 1934
ΚΩΝ. ΜΠΕΚΙΑΡΗΣ
Κυδηγὴς

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ

Ἐν Ἰωαννίνοις ἐδρεῖται «Σύνδεσμος Ὀδοποιῆς Κοινότης» ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ῥετόν καὶ εἰς ἑξ. πρώτου Στάθου Μητροπολίτου Ἰωαννίνων Ἀνδριῶν, ὁ ὁποῖος ἔχει ὀρεθεῖ ἐπιτροπὰς καὶ ἀντιπροσώπους εἰς διαφόρους πόλεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ Θεσσαλονίκης ἀπετελέσθη ἀπὸ τοὺς κ. κ. Σπ. Γιώτην, ἐργολάβον οἰκοδομῶν, Νικ. Οἰκονόμου, Κων. Φιλάνην, Δημ. Νύσσου, καὶ Ἀλεξ. Τσιόλη.

